

דאי לא שירי. מצי למימר ליה הלווקא דקא מכחשי לארעאי עקור אילנך שקול וזיל. ומה טעם מקדיש החורב המורכב וסדן השקמה משום דקא ינקי משדה הקדש ומשחמא דקא מחזיני משל הקדש. אבל חרוב שאין מורכב ושקמה לא הוי מקדיש. ולדברך דאמרת מכר הקרקע ושירי אילנות לפניו יש לו קרקע מקום האילנות משיפולא עד תוהו. אי הכי אמאי הקדיש חרוב וסדן השקמה. והא כי ינקי מדנפשייהו קא ינקי. דאיכא למימר דשירי המקדיש מקום האילנות ומחזיני קא ינקי. אלא ש"מ מהקדיש חרוב וסדן ולא שירי כלום בקרקע הכי נמי להיכא דמכר קרקע ושירי אילנות לפניו אין לו קרקע וקשיא קא ינקי אלא ש"מ מהאמר רב הונא לעיל מכר את השדה ושירי אילנות לפניו יש לו קרקע כרבנן ס"ל דאמרין בקעין רבה מוכר ושירי מקום אילנות: ור"ש דאמר. המקדיש את השדה הקדיש חרוב וסדן שקמה ומשום דמשיחא הקדש קא ינקי כר"ע ס"ל דאמר מוכר בעין יפה מוכר כ"ש מקדיש. וקשיא לך ר"ש נמי אליבא דרבנן מצי למימר א"י אין הכי נמי אלא מפרש לקמן מה הפרש יש: פשיטא. הדין הוא דרב הונא כרבנן ס"ל. להכי נפקא מינה. ויש לו מקום האילנות לטובא דאי מתקורו ידביש הדר מצי שתייל במקומן:

ל"מא י"ה עקור אי"נך שקור' וז"ל. פ"ה עקור אילנך לכשיבש ותימה דמה כח"ה הוא זה דמנא ליה שאינו רואה לעולם להסתלק מן הקרקע ואין ה"נ דמצי א"ל עקור אילנך לכשיבש ועוד מדמסיק בתר הכי דאי נפלי הדר שמיל להו משמע דעד השתא הא דקאמר יש לו קרקע היינו לזרוע תחת האילן ועל זה אינו מפרש שום טעם ועוד קשה דהשתא משמע דטפי אילנות ממאי דאית ליה דרך כשמשייר צור ודום לר"ע וצלוקת הוי אפכא דקנה צ' לא קנה קרקע לפי מה דפרישית צפרק חזקת הבתים (לעיל דף לז). וקנה צור ודום יש לו דרך לר"ע על כן נראה לר"י לפרש דאי (ט) לאו דלא שירי כלל קרקע לימא ליה עקור אילנך לאלתר^א ולכך זקוק הוא לשירי הקרקע לניקת האילן ומיגו דנחת לשירא משייר נמי קרקע לזרוע סביב האילן ולטעו אחר במקומו לכשיבש כדמסיק אבל גבי לוקח לא שייך למימר הכי מגו דזבין קרקע לניקת האילן וזבין נמי לזרוע סביב ולטעו אחר במקומו שהמוכר מה שהוא רואה מוכר ומה שרואה משייר אבל הלווקא אינו קונה מה שרואה אלא מה שהמוכר רואה למכור לו וא"ת דהשתא משמע דטפי משייר קרקע עם האילן ממנה שמשייר דרך לצור ודום ולעיל משמע דאי לאו דרב הונא הוה אמיינא מכר קרקע ושירי (א) אילנות שנים אין לו קרקע אפילו לרבנן כדמסיק דאי נפלי הדר שמיל להו ואמאי הא (ב) לר"ב כששיר צור ודום יש לו דרך א"כ כ"ש שיש לו קרקע עם האילנות ששיר כדפי' וי"ל דה"מ מעיקרא דלא ידעינן טעמא דמיגו דנחת לשירא משייר טפי דרך לצור ודום לפי שהוא צריך יותר דרך לצור ודום ממנה שצריך לקרקע בשביל האילן אבל השתא דאשמעינן רב הונא טעמא מיגו דנחת לשירא שירי טפי קרקע עם האילן מדמשייר דרך עם צור ודום דהא ודאי ציניקת האילן משייר טפי מדרך לכולי עלמא שאינו רואה לקו' לאלתר:

דאם איסא דלא שירי כו'. ואנן סהדי דלדעת כן עיכב את האילנות לעצמו שהיו כאן לעולם אף לחזור ולטעו אחרים במקומו כדרך שהיה לו כח זה באילנות הללו עד עכשיו אבל לוקח אילנות אין לומר לצורך כל הימים לקחו ולטעו אחרים במקומו דעביד איניש דזבין ארעא ליומיה ולפירות קנאו: לא הקדיש. מכל הנך דלמנן לא מכר: **אלא** חרוב המורכב כו'. אבל שאר אילנות ממילא קדושים הם בכלל שדה כמו שמכורין מסתמא בכלל שדה: **אמר** ר"ש מה טעם. הוה מוקדשין חרוב וסדן טפי מכל הנך דלעיל דס"ל מקדיש כמוכר שלא הקדיש אלא דברים דשייכי לשדה טובא דהוו נמי מכורין לענין מכר והלכך חרוב המורכב אינו מוקדש בכלל שדה: **הואיל** ויונקין משדה הקדש. הוא הקדיש את השדה צעין יפה אפילו מקום החרוב והסדן וכששירי לעצמו לא שירי עמנה קרקע נמצאו גדלים מתקרקע הקדש וגיודולי הקדש הקדש נינהו. אלמא המשייר אילנות לעצמו אינו משייר קרקע אלא צעין יפה מוכר ומקדיש כל הקרקע: **ואי** אמר. דמאן דמזבין קרקע לאחר ומשייר אילנות לעצמו משייר כמו כן קרקע יניקת האילנות וה"ה למקדיש אליבא דר"ש דהא כי הדדי נינהו א"כ אמאי קדשי חרוב וסדן משום שיונקין משדה הקדש הא כי ינקי מדנפשייהו קא ינקי ממנה ששיר לעצמו ולא מקרקע הקדש: ומשני ר"ש דאמר כר"ע. רבו דמוכר צעין יפה מוכר הכל ולא שירי מן הקרקע כלום בין לצורך דרך צור ודום שעכב בין לניקת האילנות ששיר לפניו ומאי לוקח למימר ליה היום ולמחר כשיבש האילן עקור אילנך שקול וזיל וה"ה להקדש ומינה לגבי מוכר בכלל שדה דברים שאינן בכלל לא שייך למימר עין יפה ועין רעה דמה שלא פירש לא מכר. והשתא הדר ציה הגמרא ממאי דאמר לעיל [ע"א] ואפילו לרבי עקיבא כו': **ורב** הונא. דמשייר קרקע עם האילנות דאמר כרבנן דצעין רעה מוכר ושירי לעצמו ממנה שמכר את הצריך לניקת אילנותיו דומיא לדרך צור ודום ששירי עם הצור והדות. ומינה במסקנא דשמעתא [ע"ב]: מיתוקמא הא דרב הונא אפילו לר"ע וה"נ אמרינן בחזקת הבתים (לעיל דף לז).

ואי סלקא דעתך שירי משייר כו'. תימה לר"י ולר"ת דמ"מ לאו מדנפשייהו ינקי * דלא שירי אלא חוזה לו כמלא אורה וסלו כדאמרינן צפרק הפסינה (לקמן דף ע"ג). והאילן יונק ט"ז אמה וי"ל דלא מפליג ר"ש ואמר אפילו חרוב ושקמה שענפיו יוצאים חוץ לע"ו אמה קאמר דהקדיש ואמאי הא לא ינקי משדה הקדש שקנה כל הקרקע שחמת ענפיו וחוצה להן כמלא אורה וסלו א"י כשהוא מוכר לאחרים לא קנה הלווקא אלא חוזה להן כמלא אורה וסלו אבל הכא כשמשייר לעצמו משייר כל צורך יניקת האילן: **מדנפשייהו** קא ינקי. תימה מאי קשיא ליה נמי דגבי מכר אחר דמשייר קרקע צהדי אילן גבי הקדש לא משייר דמקדיש טפי צעין יפה הקדיש ממוכר וכי האי גוונא פריך לקמן לר"ש אליבא דמ"ד מקדיש אילן אחד לא הקדיש קרקע אי אליבא דר"ע האמר מוכר צעין יפה מוכר לענין דרך כל שכן מקדיש דמקדיש טפי צעין יפה הוא מקדיש להיות קרקע קדושה לגבי אילן אע"ב דבמכר אין הקרקע מכורה עם האילן דכן צריך לפרש כדפרישית בחזקת הבתים (לעיל דף לו: ד"ה ממטע^א) והיה ר"י מתרץ דהכא לא צעי לשנוי הכי משום דאית לן לדמויי הקדש או למכר או למתנה וא"כ לא הוה דמי לחד מינייהו דבמכר משייר צהדי אילן קרקע ולמתנה נמי לא דמי דמתנה נתן את כולן אבל לקמן פריך שפיר דכיון דקצר ר"ע דמוכר צעין יפה מוכר א"כ מקדיש צעין יפה מקדיש כמו דמתנה דמתנה נמי הוי דינא דכי יהיב ג' אילנות צוה אחר זה יהיב נמי קרקע וחזר צו ר"י דא"כ מגופה דמתניתין תפשוט דר"ש דלא כר"ע דבמתנה לכולי עלמא נתן את כולן ובהקדש קאמר ר"ש דלא הקדיש את כולן ובמסקנא נמי מפרש דר"ש לדצריהם דרבנן קאמר פירוש די לכס אם תעשו עין יפה דהקדש מעט יותר ממכר והוא הקדש ולא תאמרו בהקדש צעין יפה אלא פורתא דהיינו לענין שאם הקדיש אילן מקדיש נמי קרקע אף על גב דבמכר לא מכר קרקע עם האילן אבל עין יפה כולי האי שיהא קרקע של החרוב קדוש צהדי שדה כולי האי אין לנו לעשות עין יפה לר"ש והשתא לפירוש זה משמע דאית לן למימר טפי כשמוכר אילן שיהא קרקע הצריך לאילן מכור עם האילן מדמינא כשמכר שדה שיהא הקרקע הצריך לאילן המשורר מכור עם השדה ותימה דמשמע דאי לאו מילתא דרב הונא הוה אמיינא מוכר קרקע ושירי אילנות לפניו אין לו קרקע אלא מכר הקרקע הצריך לאילן צהדי שדה אע"ג דכשמכר אילן לא מכר קרקע הצריכה לאילן וי"ל דהיינו משום דאי לאו דרב הונא הוה ס"ד דכשמכר שדה ושירי אילן מכר כל השדה אף הצריך לאילן ששם שדה על הקרקע יותר ממנה ששם אילן על הקרקע הצריכה לו אבל השתא דאשמעינן רב הונא דשם שדה לא למכר או למתנה וא"כ צמר אילן המשורר לא שיהא צריכה לאילן מבתר שדה המשורר וא"ת אכתי והא במסקנא דשמעתין אמר לדצריהם דרבנן קאמר לאודו לי מיהא דלא ליהוי הקדש כמו מתנה אלא לכל היותר לא הקדיש אלא חרוב וסדן וצהדי הוי מקדיש צעין יפה טפי ממכר ואע"ג דבמכר לא מכר חרוב ולא קרקע הצריך לו כשהקדיש הקדיש כל הקרקע ולכך הקדיש גם החרוב וכמו שאמר ר"ש לרבנן כן נאמר עתה אליבא דר"ש כל זמן שלא ידע הצריכה דמיתמי מיהא דלא הקדיש טפי ממכר ואומר ר"י דאע"ג דקאמר הכי ר"ש לרבנן במסקנא מכל מקום נראה לגמרא דוחק לר"ש לומר שישכור דכולי האי מקדיש צעין יפה טפי ממכר. ר"י:

רב הונא כרבנן פשיטא. תימה לרשב"א מנין פשיטא לו זה ע"כ היינו משום דלרבנן יש לו דרך במשייר צור ודום וכל שכן כשמשייר אילן

(א) ג"ל הוכחה הוא. רש"י, (ב) ג"ל לרבנן, (ג) הקהילות יעקב מתיין לדרך לו: ד"ה מכר, גליון הש"ס תוס' ד"ה ואי בו' דלא שירי אלא חוזה לו. עין לעיל כו' ע"א מוס' ד"ה לא:

הגהות הב"ח (א) תוס' ד"ה למה וכו' דעפי אית ליה צקקת היכא דמשייר: (ב) בא"ד לר"י לפרש דאי איתא דלא שירי: (ג) בא"ד לר"י דאמר מוכר קרקע ושירי לפניו שני אילנות אין לו קרקע: (ד) ד"ה מדנפשייהו וכו' ואומר ר"י דודאי לר"ש דלא עביד:

מוסף תוספות א. שאילנותיו יונקים משדה חבירו. מוס' ז"ל. ואע"ג דקונה שני אילנות בשל חבירו אין המוכר יכול לומר לו עקור מעתה אלא עומדין שם עד שיבשו הני מילי גבי לוקח שני אילנות דבו"ע דיני דלא שירי וזויה כבדי אבל משייר שני אילנות חבור הלווקא דכל שקבל מעות ומכר לו את הקרקע לא שירי קרקע לאילנות אלא לקרצין לעצום שירין ואמר ליה עקור מעתה. כש"ג. ב. עין רמב"ן.

(א) אינו מוכן כיוונתו ואולי דל"ל ר"ש אליבא דרבנן נמי מצי לאוקמה וכמו שפירש לקמן דף ע"ג ע"א אלא א"י דלמא לא ידע דמה הפירוש בין מוכר למקדיש כלי' וע"י תוס' כאן ס"ה מדנפשייהו.